

เคลียร์ชัด

ดัชนี

ดัชนีถูกต้อง ก้นสมัย ใส่ใจบูรณาการ ตามมาตรฐานสากล

Trade Policy and Strategy Office
สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

สารบัญ

หน้า 2 ▶ **วิวัฒนาการดัชนีเศรษฐกิจการค้าของไทย**

- หน้า 3 | **ยุคแรก**
กำเนิดดัชนีเศรษฐกิจการค้าไทย
- หน้า 5 | **ยุคที่ 2**
เริ่มต้นระบบอัตโนมัติ และเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่
- หน้า 6 | **ยุคที่ 3**
ระบบฐานข้อมูลอัตโนมัติ และมาตรฐานสากล
- หน้า 7 | **ยุคที่ 4**
ยุคแห่งการเชื่อมโยง และบูรณาการ

หน้า 11 ▶ **ดัชนีเศรษฐกิจการค้าที่สำคัญ**

- หน้า 11 | **ดัชนีราคาผู้บริโภค**
(Consumer Price Index : CPI)
- หน้า 12 | **ดัชนีราคาผู้ผลิต**
(Producer Price Index : PPI)
- หน้า 13 | **ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง**
(Construction Materials Price Index : CMI)
- หน้า 14 | **ดัชนีราคาเพื่อใช้ประกอบการคำนวณหา Escalation Factor (K)**
(Escalation Factor : K)
- หน้า 15 | **ราคาวัสดุก่อสร้าง**
(Construction Materials Price : CMP)
- หน้า 16 | **ดัชนีราคาส่งออก-นำเข้า**
(Export-Import Price Indexes : XMPIs)
- หน้า 17 | **ดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน**
(Road Freight Transport Index : RFTI)
- หน้า 18 | **ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค**
(Consumer Confidence Index : CCI)

หน้า 19 ▶ **การเผยแพร่ข้อมูล**

“วิวัฒนาการดัชนีเศรษฐกิจการค้าของไทย”

“ดัชนีเศรษฐกิจการค้า” เป็นเครื่องชี้วัดทางตัวเลขที่ใช้เป็นเครื่องมือ สำหรับติดตามภาวะการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์การค้าและเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน กำหนดนโยบาย และมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

การจัดทำดัชนีเศรษฐกิจการค้าของประเทศไทย ถือกำเนิดเป็นครั้งแรกสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เริ่มต้นจากการจัดตั้งกรมการสนเทศขึ้นมา เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2485 เพื่อทำหน้าที่รวบรวมสถิติข้อมูลระดับราคา และค่าครองชีพ โดยในยุคเริ่มต้นได้จัดทำดัชนีขึ้น 3 ดัชนี ได้แก่ **ดัชนีราคาขายส่ง** **ดัชนีค่าครองชีพ** และ**ดัชนีราคาขายปลีก** เพื่อใช้ภายในหน่วยงานราชการเท่านั้น ก่อนที่จะเผยแพร่อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2491 ซึ่งในระยะต่อมาได้มีการพัฒนา และปรับปรุงดัชนีเศรษฐกิจการค้าเหล่านี้มาเป็นลำดับ จนในปัจจุบันมีดัชนีเศรษฐกิจการค้าใหม่ ๆ เกิดขึ้นจำนวนมาก และมีหลายหน่วยงานนำไปใช้ประโยชน์จนเป็นที่รู้จักของประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องในวงกว้าง

สำหรับวิวัฒนาการของดัชนีเศรษฐกิจการค้าที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ มีดังนี้

»»» ยุคแรก (พ.ศ. 2486 – 2530)

กำเนิดดัชนีเศรษฐกิจการค้าไทย

“พัฒนาการดัชนีเศรษฐกิจการค้าไทย” เริ่มต้นจาก ดัชนีราคาขายส่ง ดัชนีค่าครองชีพ และดัชนีราคาขายปลีก โดยกองวิชาการและสถิติ ซึ่งได้เปลี่ยนชื่อเป็นกองระดับราคาและสถิติ ปี 2491 เป็นผู้จัดการเก็บข้อมูล ในส่วนกลางเท่านั้น ซึ่งต่อมาในปี 2505 ได้พัฒนารูปแบบ และเทคนิค การจัดทำดัชนีโดยได้รับความช่วยเหลือด้านเทคนิคจาก Mr. Abner Hurwitz และ Mr. Carlyle P. Stallings ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติจากสหรัฐอเมริกา ทำให้มีการเปลี่ยนชื่อดัชนีค่าครองชีพ เป็น “ดัชนีราคาผู้บริโภค” และยกเลิกดัชนีราคาขายปลีก พร้อม ๆ กับการปรับปรุงดัชนีราคาขายส่ง และขยายพื้นที่จัดเก็บข้อมูลราคาให้ครอบคลุม 4 ภูมิภาค ทั้งนี้กองระดับราคา และสถิติได้เปลี่ยนชื่อเป็นกองระดับราคา ปี 2514

ในปี 2528 รัฐบาลให้ความสำคัญกับพื้นที่ชนบท จึงได้มีการจัดทำดัชนีขึ้นใหม่ 2 ชุด ได้แก่ ดัชนีราคาผู้บริโภครายได้น้อย และดัชนีราคาผู้บริโภคเขตชนบท โดยเรียกดัชนีราคาผู้บริโภคที่ทำมาก่อนหน้าว่า “ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป” และในปีเดียวกันนี้ ได้เริ่มจัดทำ “ดัชนีราคาผู้ผลิต” ทำให้ในปลายยุคนี้มีการจัดทำดัชนีทั้งสิ้น 4 ชุดดัชนี ดังนี้

1. ดัชนีราคาผู้บริโภค ประกอบด้วย

- ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป
- ดัชนีราคาผู้บริโภครายได้น้อย
- ดัชนีราคาผู้บริโภคเขตชนบท

2. ดัชนีราคาขายส่ง ประกอบด้วย

- ดัชนีราคาขายส่งของประเทศ
- ดัชนีราคาขายส่งของภูมิภาค
- ดัชนีราคาขายส่งวัสดุก่อสร้าง

3. ดัชนีราคาผู้ผลิต ประกอบด้วย

- ดัชนีหมวดสินค้าสำเร็จรูป
- ดัชนีหมวดสินค้าแปรรูป
- ดัชนีหมวดสินค้าวัตถุดิบ

4. ดัชนีอื่น ๆ ได้แก่

- ดัชนีราคาขายส่งสำหรับสินค้าส่งออก
- ดัชนีราคาสินค้าเกษตร และปศุสัตว์สำคัญ ในประเทศ และต่างประเทศ
- ดัชนีการก่อสร้าง

การบันทึกและประมวลผล

ในระยะแรกใช้การสำรวจ และเก็บข้อมูลลงสมุดบันทึกในรูปแบบเอกสารทั้งหมด ในขณะที่การคำนวณอาศัยเครื่องคิดเลขมือหมุน ยี่ห้อมอนโรว์ เป็นเครื่องทุ่นแรงชนิดแรก ก่อนที่จะเริ่มนำระบบคอมพิวเตอร์ (เครื่องเมนเฟรม IBM 370) มาช่วยประมวลผลในปี 2525 ในขณะที่ข้อมูลราคายังจัดเก็บด้วยกระดาษ และการส่งข้อมูลจากส่วนภูมิภาคเข้ามาส่วนกลางเป็นเอกสาร โดยส่งทางไปรษณีย์

»»» ยุคที่สอง (พ.ศ. 2531 – 2544)

เริ่มต้นระบบอัตโนมัติ และเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่

การพัฒนาดัชนี

ในปี 2537 กองระดับราคาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กองดัชนีเศรษฐกิจการค้า” กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ (กรมการสนเทศ ภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ ในปี 2518) ซึ่งในช่วงเวลานี้ ได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามา ช่วยในการจัดทำดัชนีเพื่อให้กระบวนการจัดทำมีความรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ อีกทั้งยังมีการจัดทำดัชนีชุดใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจของประเทศที่มีความซับซ้อนมาก โดยได้รับความช่วยเหลือด้านเงินทุน และเทคนิค จากผู้เชี่ยวชาญของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) สำนักงานสถิติแรงงาน สหรัฐอเมริกา (Bureau of Labor Statistics : BLS) Foundation for International Business and Economic Research, Columbia University สหรัฐอเมริกา และสำนักงานสถิติแห่งชาติ ออสเตรเลีย (Australian Bureau of statistics : ABS)

นอกจากนี้ ได้ปรับปรุงคุณภาพการจัดทำดัชนีให้เป็นมาตรฐานสากล โดยในปี 2539 ได้นำดัชนีราคาผู้บริโภค และดัชนี ราคาผู้ผลิตเข้าร่วมโครงการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการจัดทำ และเผยแพร่ข้อมูล (Reports on the Observance of Standards and Codes : ROSCs) และในปี 2543 ได้ผ่านการประเมินในด้านการเผยแพร่ข้อมูล ตามมาตรฐานขั้นสูง (Special Data Dissemination Standard : SDDS) ซึ่งการประเมินทั้งสองโครงการนั้น เป็นโครงการของ IMF และในปี 2544 ได้พัฒนาระบบงานสารสนเทศ การปฏิบัติงาน และการบริการ โดยการจัดสร้าง เว็บไซต์ www.price.moc.go.th สำหรับเผยแพร่ข้อมูล

การบันทึกและประมวลผล

ในยุคนี้ ได้มีการปรับเปลี่ยนระบบการบันทึกแบบเดิม ไปเป็นการบันทึก และจัดทำฐานข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์แบบ Client/Server ในรูปแบบผสม ทั้งในระบบเมนเฟรม และระบบ PC รวมทั้งมีการส่งข้อมูลที่ใช้ระบบสื่อสารสมัยใหม่ เชื่อมต่อระหว่างส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค (ใช้ FAX Modem และอินเทอร์เน็ต) ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการใช้ระบบ อัตโนมัติมาช่วยดำเนินงาน

»»» ยุคที่สาม (พ.ศ. 2545 – 2559)

ระบบฐานข้อมูลอัตโนมัติ และมาตรฐานสากล

การพัฒนาดัชนี

ในปี 2542 กองดัชนีเศรษฐกิจการค้า ได้ย้ายจากกรมเศรษฐกิจ การพาณิชย์ ไปสังกัดกรมการค้าภายใน และยกระดับขึ้นเป็น สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้าก่อนที่จะโอนย้ายไปสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ในปี 2545 และในปี 2553 สำนักดัชนี เศรษฐกิจการค้าได้ย้ายมาสังกัดสำนักงานเศรษฐกิจการพาณิชย์ ซึ่งเป็นหน่วยงานฐานะเทียบเท่าระดับกรม ก่อนที่จะเปลี่ยนชื่อเป็น สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ในปี 2561 จนถึง ปัจจุบัน

การบันทึกและประมวลผล

ในยุคนี้ได้มีการปรับปรุง และพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพิ่มเติมให้ครอบคลุม ระบบดัชนีราคาส่งออก-นำเข้า และระบบดัชนี ราคาวัสดุก่อสร้าง ระบบฐานข้อมูลดัชนีราคาผู้บริโภครายจังหวัด ระบบน้ำหนักปีฐาน ดัชนีราคาผู้ผลิต และระบบฐานข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ และพยากรณ์ดัชนีเศรษฐกิจการค้า โดยใช้ระบบ Client/Server (Oracle Database 9R2) ซึ่งถือว่าเป็นยุคที่ได้มีการนำระบบอัตโนมัติ และคอมพิวเตอร์มาช่วยดำเนินงานแบบเต็มรูปแบบ

ในด้านการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานดัชนีนั้น กองดัชนีเศรษฐกิจการค้า ได้นำดัชนีราคาผู้บริโภค และ ดัชนีราคาผู้ผลิตเข้าโครงการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านคุณภาพการจัดทำข้อมูลโดยใช้กรอบคุณภาพข้อมูล (Data Quality Assessment Framework : DQAF) ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจาก SDDS รวมทั้งได้รับความช่วยเหลือ ทางวิชาการจาก IMF โดยจัดส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำในการปรับปรุงการจัดทำดัชนี นับว่ายุคนี้เป็นยุคสำคัญ ของการพัฒนาคุณภาพการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

»»» ยุคที่สี่ (พ.ศ. 2560 – ปัจจุบัน)

ยุคแห่งการเชื่อมโยง และบูรณาการ

1. การเชื่อมโยงฐานข้อมูลระบบดัดขึ้นให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ระบบการจัดทำดัชนีแต่ละชุดในช่วงที่ผ่านมายังมีลักษณะแยกส่วน และไม่สามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างเต็มรูป ดังนั้นในยุคนี้ จึงได้มีการพัฒนาปรับปรุงระบบฐานข้อมูล ระบบประมวลผลดัชนีต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินการได้ภายใต้ระบบ Oracle Database 12C ซึ่งได้มีการนำร่องไปแล้วบางส่วน ได้แก่ ระบบดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศ ระบบน้ำหนักดัชนีราคา ส่งออก-นำเข้า ระบบดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน ระบบน้ำหนัก และระบบดัชนีราคาผู้ผลิต ซึ่งในระยะต่อไป จะดำเนินการพัฒนาระบบที่เหลือให้สามารถประมวลผลภายใต้ระบบจัดการฐานข้อมูล และโปรแกรมประยุกต์ที่มี Platform และมาตรฐานเดียวกันทั้งหมด

2. การบูรณาการกับหน่วยงานอื่น

ในยุคนี้เป็นยุคของการพัฒนาความร่วมมือกับภาคีพันธมิตรเพื่อบูรณาการการทำงาน และแลกเปลี่ยนข้อมูลให้เกิดประสิทธิภาพ และลดความซ้ำซ้อน โดยได้มีการบูรณาการที่เห็นผลไปแล้ว ดังนี้

○ การบูรณาการกับหน่วยงานภายในกระทรวง

• บูรณาการการทำงานร่วมกับกรมการค้าภายใน

ในการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการศึกษาปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อโครงสร้างราคาสำหรับการวิเคราะห์สถานการณ์ราคาสินค้า และบริการภายในประเทศเพื่อมิให้การทำงานซ้ำซ้อนกัน และให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนจากแหล่งจัดเก็บที่หลากหลาย

• การบูรณาการการทำงานร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด)

ในการติดตามสถานการณ์การค้า และจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ สำหรับจัดทำดัชนีเศรษฐกิจการค้า และข้อมูลราคาวัสดุก่อสร้าง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชนสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

○ การบูรณาการหน่วยงานภายนอก

• ผู้ประกอบการค้าปลีกขนาดใหญ่

เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดเก็บราคาสินค้าสำหรับจัดทำดัชนีราคาผู้บริโภค ซึ่งในเบื้องต้นได้รับความร่วมมือจาก บริษัท ฟู๊ดแลนด์ ซูเปอร์มาร์เก็ต จำกัด อำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลราคาสินค้า โดยการส่งข้อมูลราคาสินค้า ที่จัดจำหน่ายให้กับสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ใช้ในการจัดทำดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นประจำทุกเดือนซึ่งจะช่วยลดเวลา และงบประมาณในการลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูล

• สถาบันการศึกษา ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร

เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลสำหรับการจัดทำดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค ซึ่งทำให้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมทุกอำเภอ และทุกกลุ่มอาชีพ สอดคล้องกับโครงสร้างประชากรของแต่ละจังหวัด สร้างความเชื่อมั่นให้คุณภาพของดัชนีได้เป็นอย่างดี

• การเคหะแห่งชาติ

มีการลงนามใน MOU ร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยน เชื่อมโยง และบูรณาการข้อมูล เพื่อให้แต่ละหน่วยงานนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาด้านการวิเคราะห์ วิจัย และการพยากรณ์ด้านที่อยู่อาศัย รวมทั้งการสร้าง และพัฒนาโครงข่ายข้อมูลสารสนเทศ ในหน่วยงานภาครัฐ และช่องทางการเข้าถึงความต้องการด้านที่อยู่อาศัยให้กับประชาชน

• สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และสภาองค์กรชุมชนทั่วประเทศ

มีการลงนามใน MOU ร่วมกัน เพื่อร่วมมือกันสำรวจข้อมูลชุมชนในระดับฐานราก ครอบคลุมทั้งชุมชนในเขตเมือง และชุมชนนอกเขตเมืองทั่วประเทศ เพื่อจัดทำดัชนีเศรษฐกิจชุมชนฐานราก ซึ่งเป็นเครื่องมือในการติดตาม และชี้ประเด็นการพัฒนาที่รัฐบาลต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับบริบท และความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มประชาชนฐานราก อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง ตรงจุด และสามารถพัฒนาได้อย่างเหมาะสมต่อไป

• สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

บูรณาการการจัดเก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถามการผลิตรายเดือน (แบบ ร.ง.8) เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลราคาผู้ผลิต และราคาส่งออก เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีโครงสร้างสอดคล้องกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ และสร้างความสะดวกให้กับผู้ใช้ และผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างดียิ่ง

• **สมาคมอุตสาหกรรมเหล็กไทย สมาคมก่อสร้างไทย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมชลประทาน และกรมบัญชีกลาง**
เพื่อบูรณาการความต้องการ และปรับโครงสร้างการจัดทำดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง ดัชนีราคาที่ใช้คำนวณหาค่า K และราคาวัสดุก่อสร้าง สำหรับจัดทำราคากลางในงานก่อสร้างให้ถูกต้อง ทันสมัย สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ และสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องมากที่สุด

• **สำนักงานสถิติแห่งชาติ**

เพื่อปรับปรุงพัฒนาแบบสอบถาม และลงพื้นที่ออกสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (Household Socio-Economic Survey) เพื่อใช้ข้อมูลประกอบการจัดทำดัชนีราคาผู้บริโภคและการวิเคราะห์ประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง

• **กระทรวงแรงงาน**

เพื่อบูรณาการจัดเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการพัฒนาดัชนีราคาผู้บริโภค (สำหรับกลุ่มผู้ใช้แรงงาน)

• **ธนาคารแห่งประเทศไทย**

ได้มีการลงนามใน MOU ร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการ และข้อมูลระหว่างกัน

• **ธนาคารพัฒนาเอเชีย**

ภายใต้ United Nations Statistical Commission (UNSC) เพื่อดำเนินโครงการเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างประเทศ (International Comparison Program : ICP) สำหรับวัดความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ (Purchasing Power Parities : PPPs) ซึ่งใช้ในการเปรียบเทียบค่าครองชีพของแต่ละประเทศ/เขตเศรษฐกิจ

3. การสร้างเครือข่ายกับประเทศในภูมิภาค

ในยุคนี้ได้ริเริ่มจัดงาน “การประชุมวิชาการนานาชาติด้านดัชนีเศรษฐกิจการค้า” (CLMVT - Conference on Economic and Trade Indices : CLMVT-CETI) ในปี 2561 ณ กระทรวงพาณิชย์ประเทศไทย ซึ่งเป็นการประชุมนานาชาติ เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการจัดทำดัชนีของประเทศ CLMVT เป็นครั้งแรก ถือเป็นจุดเริ่มต้นของความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่จัดทำดัชนีเศรษฐกิจการค้า เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ เทคนิคการจัดทำ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข อันจะส่งผลให้การจัดทำเครื่องชี้วัดเศรษฐกิจการค้าของภูมิภาคมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานสากล ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลเครื่องชี้วัดเศรษฐกิจการค้า และสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างกันให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และในการประชุมครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากผู้แทนหน่วยงานที่จัดทำดัชนีของประเทศต่าง ๆ ทั้งใน CLMVT และประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ รวม 17 ประเทศ (บรูไน ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เมียนมา เวียดนาม สปป.ลาว สิงคโปร์ อินโดนีเซีย จีน ไต้หวัน ญี่ปุ่น เนปาล บังกลาเทศ ปากีสถาน ปาเลสไตน์ ภูฏาน และไทย)

ตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ทองดัชนีเศรษฐกิจการค้า ได้ปรับปรุงการจัดทำดัชนีเศรษฐกิจการค้าอย่างต่อเนื่อง อาทิ การปรับปรุงแหล่งจัดเก็บข้อมูล โครงสร้างรายการสินค้า และลักษณะจำเพาะ ให้ครอบคลุมและทันสมัย อีกทั้ง ยังมุ่งเน้นพัฒนา และจัดทำดัชนีเศรษฐกิจการค้าใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ และสอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลา สำหรับติดตามภาวะเศรษฐกิจการค้าให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เช่น ดัชนีเปรียบเทียบราคาระหว่างจังหวัด ดัชนีเศรษฐกิจฐานราก และ Dashboard สำหรับการนำเสนอข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการกำหนดนโยบายได้อย่างทันก่วงที่ และตรงจุด

ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI)

ดัชนีราคาผู้บริโภค

เป็นดัชนีที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า และบริการที่จำหน่ายให้กับผู้บริโภค (ราคาขายปลีก) ในปัจจุบันแบ่งออกเป็น ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป (Consumer Price Index : CPI) ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน (Core Consumer Price Index : C-CPI) ดัชนีราคาผู้บริโภคชุดรายได้ต่ำ (Low Income Consumer Price Index : LPI) ดัชนีราคาผู้บริโภคชุดนอกเขตเทศบาล (Non-Municipality Consumer Price Index : CPI-NM) (เปลี่ยนชื่อจากชุดชนบทในปี 2564) และดัชนีราคาผู้บริโภครายจังหวัด (Consumer Price Index of Province : CPI-P)

ประโยชน์

- ▶ ใช้วัด และประเมินเสถียรภาพด้านราคาผู้บริโภคของประเทศ
- ▶ ใช้วัดค่าครองชีพของประชาชน และภาวะเงินเฟ้อระดับจังหวัด ภาค และประเทศ
- ▶ ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาการวางนโยบาย และประเมินผลกระทบของนโยบาย และแผนต่างๆ ทางเศรษฐกิจ
- ▶ ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาประกอบการปรับค่าจ้างเงินเดือนของภาครัฐ และภาคเอกชน
- ▶ ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณากำหนดเงินบำนาญ และเงินช่วยเหลือ หรือสวัสดิการในรูปแบบต่าง ๆ
- ▶ ใช้ในการประเมินรายรับที่ควรจะเป็นในการทำสัญญาระยะยาว เช่น สัญญาซื้อขายในระยะยาว
- ▶ ใช้ในการหาค่าของเงิน หรือมูลค่าที่แท้จริง (Real Value) ของประชาชน

ดัชนีราคาผู้ผลิต (Producer Price Index : PPI)

ดัชนีราคาผู้ผลิต

เป็นดัชนีที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงโดยเฉลี่ยของราคาสินค้าที่ผู้ผลิต เกษตรกร หรือผู้ประกอบการภายในประเทศขาย หรือจำหน่ายสินค้านั้น ณ แหล่งผลิตหน้าฟาร์ม หรือหน้าโรงงาน ไม่รวมค่าขนส่ง และภาษี โดยมีการจัดทำ 2 โครงสร้าง ได้แก่ โครงสร้างแบ่งตามกิจกรรมการผลิต (Classification of Products by Activity : CPA) ประกอบด้วย 3 หมวดใหญ่ คือ หมวดผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมและการประมง หมวดผลิตภัณฑ์จากเหมือง และหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และโครงสร้างแบ่งตามขั้นตอนการผลิต (Stage of Processing : SOP) ประกอบด้วย 3 หมวดใหญ่ คือ หมวดสินค้าสำเร็จรูป หมวดสินค้ากึ่งสำเร็จรูป และหมวดสินค้าวัตถุดิบ

ประโยชน์

- ▶ ใช้วัด และประเมินเสถียรภาพราคาภาคการผลิตของประเทศ
- ▶ ใช้ปรับมูลค่าการผลิต และ / หรือมูลค่าเพิ่ม และ / หรือค่าใช้จ่าย ขั้กลาง ณ ราคาปัจจุบันให้เป็นมูลค่าที่แท้จริง (Real Terms) เพื่อใช้วัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (GDP)
- ▶ ใช้คาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ราคาสินค้าและบริการของประเทศ
- ▶ ใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของภาครัฐ
- ▶ ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวางแผนการผลิต และการตลาดของภาคเอกชน
- ▶ ใช้ปรับสัญญาซื้อขายระยะยาว

ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (Construction Materials Price Index : CMI)

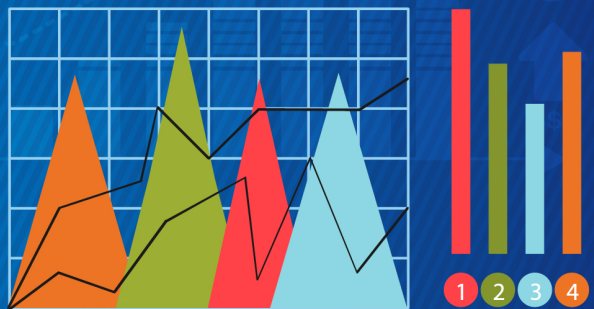
ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง

เป็นดัชนีที่ใช้วิเคราะห์ต้นทุนภาพรวมการก่อสร้างของประเทศ โดยวัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าวัสดุก่อสร้างโดยเฉลี่ย (ราคาสินค้าที่ไม่รวมภาษี และค่าขนส่ง) เพื่อดูทิศทางความเคลื่อนไหวของราคาที่จะสะท้อนต้นทุนของภาคการก่อสร้างสำหรับภาครัฐและภาคเอกชนนำไปใช้วิเคราะห์ทิศทางการเติบโตของภาคการก่อสร้างสำหรับการวางแผนนโยบายเศรษฐกิจ รวมทั้งวิเคราะห์ต้นทุนอุตสาหกรรมก่อสร้างและธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง

ประโยชน์

- ▶ ใช้ประกอบการวิเคราะห์ และประเมินงบประมาณก่อสร้าง
- ▶ ใช้ศึกษาภาวะการก่อสร้าง และแนวโน้มของราคาสินค้าวัสดุก่อสร้าง
- ▶ ใช้วิเคราะห์ความเจริญเติบโตในภาคการก่อสร้าง

ดัชนีราคาเพื่อใช้ประกอบการคำนวณหา Escalation Factor (K)

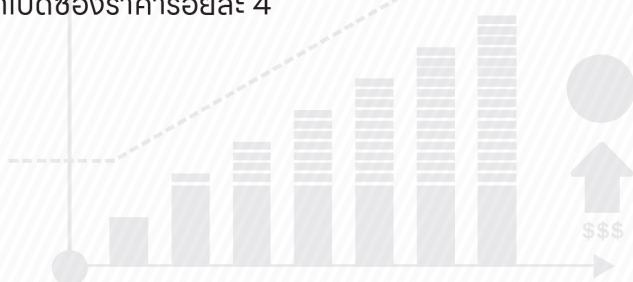
ดัชนีราคาเพื่อใช้ประกอบการคำนวณหา Escalation Factor (K) สำหรับสัญญาแบบปรับราคาได้ในการประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้าง

เป็นดัชนีที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของค่างานก่อสร้าง ณ ระยะเวลาที่ผู้รับเหมาก่อสร้างส่งมอบงานในแต่ละงวด เปรียบเทียบกับระยะเวลาที่เปิดซองประกวดราคา โดยมีเงื่อนไขสำคัญคือ ใช้เฉพาะกรณีที่ได้รับมอบหมายจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งในการทำสัญญาจ้างต้องระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้

ประโยชน์

- ▶ สร้างความเป็นธรรมให้ผู้ว่าจ้าง และผู้รับเหมาก่อสร้าง ในกรณีเกิดความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้าง
- ▶ ใช้สำหรับคำนวณหาจำนวนเงินที่ผู้รับเหมาสามารถขอเงินชดเชยจากภาครัฐได้เมื่อค่า K เดือนที่ส่งมอบงานมีค่ามากกว่าค่า K เดือนที่เปิดซองราคาร้อยละ 4

ราคาวัสดุก่อสร้าง (Construction Materials Price : CMP)

ราคาวัสดุก่อสร้าง

เป็นตัวเลขที่ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของภาครัฐในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 โดยกำหนดให้กระทรวงพาณิชย์ (สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า และสำนักงานพาณิชย์จังหวัด) พิจารณาเผยแพร่ราคาวัสดุก่อสร้างให้ครอบคลุมประเภท และรายการที่จำเป็นสำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง รวมทั้งการปรับปรุงราคาให้มีความเป็นปัจจุบัน และออกประกาศเป็นการทั่วไปอย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์

- ▶ เป็นข้อมูลอ้างอิงในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของภาครัฐ อาทิ การก่อสร้างอาคาร สำนักงาน ระบบสาธารณูปโภค ระบบชลประทาน และระบบการขนส่ง ของภาครัฐในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค
- ▶ ใช้จัดทำดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง เพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าวัสดุก่อสร้าง และสะท้อนสถานการณ์ด้านการก่อสร้าง และการลงทุนของประเทศ
- ▶ ใช้ประกอบการคำนวณค่า K (Escalation Factor) เพื่อใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของค่างานก่อสร้าง ณ ระยะเวลาที่ผู้รับเหมาก่อสร้างเปิดซองประกวดราคา เปรียบเทียบกับระยะเวลาที่ส่งมอบงานในแต่ละงวด สำหรับผู้รับเหมาที่รับงานจากส่วนราชการ

ดัชนีราคาส่งออก-นำเข้า (Export-Import Price Indexes : XMPIs)

ดัชนีราคาส่งออก

เป็นดัชนีที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าส่งออก โดยราคาที่ใช้คำนวณเป็นราคา F.O.B. (Free on board) ซึ่งเป็นราคาสินค้าที่รวมค่าขนส่งจากโรงงานมาสู่ท่าเรือ หรือท่าอากาศยานของประเทศผู้ส่งออก แต่ไม่รวมค่าขนส่งและค่าประกันภัยจากท่าส่งออกจนถึงผู้นำเข้า

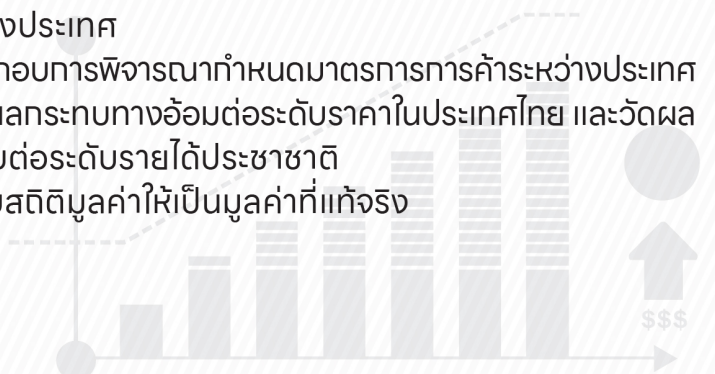
ดัชนีราคานำเข้า

เป็นดัชนีที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศ โดยราคาที่ใช้คำนวณเป็นราคา C.I.F. (Cost Insurance and Freight) ซึ่งเป็นราคาที่ผู้ซื้อตกลงให้ผู้ขายจัดส่งสินค้าไปยังจุดหมายปลายทางที่ตกลงกัน โดยราคานี้ได้รวมต้นทุน (Cost) ค่าประกันภัย (Insurance) และค่าขนส่ง (Freight)

ประโยชน์

- ▶ ใช้วัด และประเมินเสถียรภาพด้านราคาส่งออก - นำเข้าของประเทศ
- ▶ ใช้ประกอบการประเมินขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศ
- ▶ ใช้ประกอบการพิจารณากำหนดมาตรการการค้าระหว่างประเทศ
- ▶ ใช้วัดผลกระทบทางอ้อมต่อระดับราคาในประเทศไทย และวัดผลกระทบต่อระดับรายได้ประชาชาติ
- ▶ ใช้ปรับสถิติมูลค่าให้เป็นมูลค่าที่แท้จริง

ดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน (Road Freight Transport Index : RFTI)

ดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน

เป็นดัชนีที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนนในประเทศ ซึ่งเป็นตัวชี้ภาวะต้นทุนการบริการด้านการขนส่งและต้นทุนธุรกิจ

ปัจจุบันการจัดทำดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน ประกอบด้วย 2 โครงสร้าง คือ

1. โครงสร้างตามกิจกรรมการผลิต (Classification of Products by Activity : CPA) เพื่อใช้ประโยชน์ในการดูทิศทาง และคาดคะเนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน ภายในประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนใช้ประกอบการพิจารณาทำหนดนโยบาย มาตรการด้านการผลิต การตลาด และ Logistic

2. โครงสร้างแบ่งตามประเภท (Classification of Vehicle Types : CVT) ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการในการทราบต้นทุนค่าบริการการขนส่งของรถบรรทุกแต่ละประเภท และนำไปใช้เป็นแนวทางการศึกษา หรือวางนโยบายในการบริหารต้นทุนการผลิตที่เกิดจากค่าบริการขนส่งสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์

- ▶ ใช้ติดตามภาวะการเปลี่ยนแปลงของราคา และต้นทุนภาคการขนส่ง
- ▶ ใช้เป็นแนวทางในการทำหนดนโยบาย และมาตรการการค้าในประเทศ และการค้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับโลจิสติกส์ และพลังงาน
- ▶ ใช้เป็นเครื่องชี้วัดสำหรับการตัดสินใจลงทุนของผู้ประกอบการ ทั้งใน และต่างประเทศ

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (Consumer Confidence Index : CCI)

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคของประเทศ

เป็นดัชนีที่ใช้วัด หรือประเมินความรู้สึกของผู้บริโภคเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ สถานะทางการเงินทั้งในปัจจุบัน และในอีก 3 เดือนข้างหน้า รวมถึงโอกาสในการหางานทำ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน 7 กลุ่มอาชีพทั่วประเทศ ได้แก่ ไม่ได้ทำงาน นักศึกษา เกษตรกร รับจ้างอิสระ พนักงานเอกชน ผู้ประกอบการ และพนักงานของรัฐ

ประโยชน์

- ▶ เพื่อใช้เป็นสัญญาณเตือนภัยทางเศรษฐกิจล่วงหน้า
- ▶ เพื่อให้ทราบถึงแนวโน้ม และพฤติกรรมการใช้จ่าย การบริโภคสินค้า และบริการทั้งในปัจจุบัน และในอนาคต
- ▶ เพื่อให้ทราบถึงความมั่นใจของผู้บริโภคต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และภาวะการครองชีพของตนเอง
- ▶ เพื่อใช้ในการวางแผน และการกำหนดนโยบายต่างๆ ของภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือสถานการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดัชนีความเชื่อมั่นจังหวัดชายแดนภาคใต้

เป็นดัชนีที่สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า บูรณาการร่วมกับ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ซึ่งมีการจัดทำ และเผยแพร่เป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อเป็นเครื่องชี้วัด และประเมินความเชื่อมั่นด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประชาชนใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ สงขลา (เฉพาะอำเภอเทพา สะบ้าย้อย จะนะ และนาทวี) สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส รวมทั้งเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ให้เกิดประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการให้มากที่สุด

การเผยแพร่ข้อมูล

เผยแพร่เป็นรายเดือน ทุกวันที่ 5 ของเดือนถัดไป*

- ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI)
- ดัชนีราคาผู้ผลิต (PPI)
- ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (CMI)
- ดัชนีราคาที่ใช้คำนวณหาค่า K (Escalation Factor : K)
- ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCI)

เผยแพร่เป็นรายเดือน ภายในวันทำการแรกของเดือนถัดไป*

- ราคาวัสดุก่อสร้าง (CMP)

เผยแพร่เป็นรายเดือน ทุกวันที่ 25 ของเดือนถัดไป*

- ดัชนีราคาส่งออก-นำเข้า (XMPIs)

เผยแพร่เป็นรายไตรมาส ทุกวันที่ 5 ของเดือนแรกในไตรมาสถัดไป*

- ดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน (RFTI)

หมายเหตุ* หากตรงกับหยุด เลื่อนไปวันทำการถัดไป หรือวันทำการก่อนหน้าโดยต้องไม่เกินวันที่ 7 ของเดือน

เกาะติดสถานการณ์เศรษฐกิจการค้าได้ที่...

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

@tpso.tradeinsights

www.tpso.moc.go.th

www.price.moc.go.th

www.คิดค่า.com